

Milica Ristić,
Универзитет у Нишу,
Учитељски факултет у Вранцу

UDK 159.97:316.647-057.875

Milica Mitrović,
Универзитет у Нишу,
Филозофски факултет

STAVOVI PREMA MENTALNO OBOLELIM OSOBAMA I PROCENA OSOBINA LIČNOSTI NA OSNOVU FOTOGRAFIJA LICA

Cilj ovog istraživanja odnosio se na ispitivanje određenih stavova prema mentalno obolelim osobama – njihove izraženosti, kao i povezanosti sa procenama njihovih osobina ličnosti na osnovu fotografija neutralnih lica osoba oba pola. Prigodni uzorak od 31-og ispitanika činili su studenti psihologije. Istraživanje se sastojalo iz dva dela. U prvom delu, zadatak ispitanika bio je da procene izraženost pojedinih osobina ličnosti osoba na osnovu fotografija njihovih lica. Drugi deo istraživanja podrazumevao je isti postupak, s tim što su ispitanici dobili informaciju da je reč o mentalno obolelim osobama. Nakon toga su, Skalom stavova prema mentalno obolelim osobama, ispitan pojedini stavovi ispitanika prema ovoj grupi. Dobijeni rezultati ukazuju na to da je kod ispitanika u najvećoj meri izražen stav pesimistička predviđanja, zatim slede stereotipnost, separatizam i, kao najniže izražena, stigmatizacija psihijatrijskih bolesnika. Ispitivanje razlika u proceni osobina ličnosti na osnovu fotografija lica, pokazuje da statistički značajne razlike postoje u proceni anksioznosti i razdražljivosti. Na kraju, dobijeni rezultati pokazuju da postoji pozitivna statistički značajna korelacija između sledećih varijabli: stereotipnosti i razlike u proceni povučenosti, stereotipnosti i razlike u proceni pouzdanosti, zatim između stigmatizacije i razlike u proceni druželjubivosti. Negativna statistički značajna korelacija dobijena je između pesimističkog predviđanja i razlike u proceni razdražljivosti. Istraživanje bi trebalo ponoviti na većem i nespecifičnom uzorku.

Ključне речи: Stavovi prema mentalno obolelim osobama, procena osobina ličnosti, fotografije neutralnih lica

ATTITUDES TOWARDS MENTALLY ILL PERSONS AND ASSESSMENT OF PERSONALITY TRAITS BASED ON PHOTOGRAPHIES OF FACES

The main goal of this research was to investigate the certain attitudes toward mentally ill persons and their correlations with some personality traits, which

were assessed solely by looking at the neutral faces of those people on the photography. The research consisted of two parts and was conducted on the sample of 31 psychology students. In the first part, subjects had to assess the extent to which people on the photos (both males and females) posses certain personality traits. In the second part, procedure was the same, except that subjects were given the information that on the photos are the faces of mentally ill people. After that, subjects completed the Attitude Scale for Mental Illness. The results indicate that among subjects the most dominant attitude is pessimistic predictions, followed by stereotyping, separatism and that the least expressed is stigmatization. The examination whether there are statistically significant differences between assessment of personality traits, showed that theses differences existed in the case of anxiety and irritability. At last, obtained results indicate that there is positive statistically significant correlation between following variables: stereotyping and the difference in the assessment of withdrawal, stereotyping and the difference in the assessment of reliability, stigmatization and the difference in the assessment of sociability. Negative statistically significant correlation was found between pessimistic prediction and the difference in the assessment of irritability. These results should be tested on the larger and nonspecific sample.

Keywords: attitudes toward mentally ill persons, assessment of personality traits, photographies of neutral faces